

Σχέδιο Μαθήματος
Είμαστε Όλοι Μια Οικογένεια

Βαθμίδες

Από το Νηπιαγωγείο ως την Γ΄ τάξη Δημοτικού

Διάρκεια

Ένα μήνα

Σκοπιμότητα

Σκοπός του μαθήματος είναι να υιοθετήσουν οι μαθητές **στάση αποδοχής και κατανόησης** μεταξύ τους. Αυτές οι στάσεις πρέπει να υιοθετούνται από την πολύ μικρή ηλικία γιατί σε αντίθετη περίπτωση η αλλαγή στάσης είναι πολύ δύσκολη στον ενήλικα. Είναι σημαντικό επομένως να ξεκινήσει μια καλή εκπαίδευση στην **πολυπολιτισμικότητα** και στα ανθρώπινα δικαιώματα από τη νεαρότερη ηλικία.

Τα παιδιά μπορούν να αισθανθούν τις ομοιότητες και να εκτιμήσουν τις διαφορές των διαφόρων πολιτισμών μέσα από δραστηριότητες εξοικείωσης και αυτό-έκφρασης, μέσα από ανοικτόμυαλες συζητήσεις που εμπνέουν αίσθημα ασφάλειας. Η κοινωνία μας πρέπει να αγκαλιάσει την πολιτισμική ποικιλία προωθώντας έτσι την ενότητα και την επίλυση των συγκρούσεων.

Το θέμα για τα δικαιώματα του εαυτού μας και της οικογένειας που είναι οικείο και εύκολο για τα μικρά παιδιά μπορεί να αποτελέσει το έναυσμα για την εξερεύνηση νέων ιδεών και την επέκταση της γνώσης.

Όταν παρέχουμε την γνωστική και συναισθηματική υποστήριξη που χρειάζονται οι μαθητές μας καθώς και τις κατάλληλες εμπειρίες τότε μπορούμε να αναμένουμε από εκείνους

- να γίνουν ανεκτικοί και υπεύθυνοι πολίτες
- να επιδιώκουν την αναζήτηση εποικοδομητικών λύσεων των προβλημάτων παρά τη σύγκρουση και τη βία
- να συμπάσχουν και να συντρέχουν αυτούς που έχουν ανάγκη.

Περιεχόμενο

Το εισαγωγικό αυτό μάθημα βοηθά τους μαθητές να ορίσουν τις οικογένειές τους και στη συνέχεια **να αναζητήσουν έναν ευρύτερο όρο της έννοιας οικογένεια** που να περιλαμβάνει όλους τους ανθρώπους. Το συνοδευτικό υλικό του μαθήματος εστιάζει στην αναγνώριση των ποικίλων διαφορετικών τρόπων με τους οποίους η οικογένεια μπορεί να ορίζεται.

Τα μικρότερα παιδιά ξεκινούν με ένα προκαταρκτικό μάθημα **ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΓΙΑ ΜΕΝΑ** όπου προσδιορίζονται και συζητούνται οι όροι **δικαιώματα** και **ανθρώπινα δικαιώματα**. Τα δικαιώματα παρουσιάζονται στις συζητήσεις μέσα από παραδείγματα της καθημερινής σχολικής ζωής. Με αυτόν τον τρόπο, οι μαθητές ενθαρρύνονται **να αναπτύξουν το αίσθημα επάρκειας να εφαρμόσουν την ιδέα** των δικαιωμάτων στην εξωσχολική ζωή τους.

Διαθεματικότητα

Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή: Ατομικά δικαιώματα, οικογένεια, σεβασμός των δικαιωμάτων των άλλων

Μελέτη Περιβάλλοντος: Εγώ και οι Άλλοι, Η Οικογένειά μου

Γλώσσα: Ανάγνωση και κατανόηση των εννοιών, ανάλυση, ερμηνεία και σύνθεση πληροφοριών και ιδεών σε γραπτό λόγο.

Αισθητική αγωγή: Ανάπτυξη κριτικής σκέψης μέσα από καλλιτεχνικές δραστηριότητες και Δημιουργική έκφραση

Οικουμενική Διακήρυξη: Επεξεργασία και κατανόηση των παρακάτω άρθρων

Άρθρο 1 : Το δικαίωμα στην ισότητα

Άρθρο 2 : Η ελευθερία από διακρίσεις

Άρθρο 3 : Το δικαίωμα της ατομικής ασφάλειας

Άρθρο 12: Η ελευθερία από παρεμβάσεις στην ιδιωτική, οικογενειακή ζωή

Άρθρο 16: Το δικαίωμα της οικογένειας

Άρθρο 18: Η ελευθερία πεπιοθήσεων και η θρησκευτική ελευθερία

Άρθρο 19: Η ελευθερία έκφρασης της γνώμης

Μεθοδολογία

Συνεργατική και εποικοδομιστική μέθοδος.

Τα παιδιά οικοδομούν την έννοια οικογένεια μέρα με τη μέρα με όλο και πιο ευρύτερη ή αφηρημένη ορολογία.

Διδακτικοί στόχοι

Ο μαθητής θα πρέπει να μπορεί να απαντήσει στο τέλος τις παρακάτω ερωτήσεις που καλύπτουν τους γνωστικούς στόχους του μαθήματος.

Ερωτήσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης

Τι είναι οικογένεια;

Σε τι μπορεί να είναι όμοιες και σε τι διαφορετικές οι οικογένειες;

Ποια είναι τα μέλη μιας οικογένειας;

Ποια είναι τα δικαιώματα τους και ποιες οι υποχρεώσεις τους; (Ενθαρρύνεται η χρήση των εννοιών ισότητα, ασφάλεια, οικογένεια, προσωπικές απόψεις, το δικαίωμα της ισότιμης μεταχείρισης και της μη παραμέλησης, το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή και η ελευθερία πίστης και πεπιοθήσεων)

Τι είναι η παράδοση; Ποιες είναι οι παραδόσεις της οικογένειάς σου; Γνωρίζετε παραδόσεις άλλων οικογενειών;

Γιατί οι άνθρωποι είμαστε κυρίως ίδιοι;

Πώς μπορούμε να είμαστε όλοι μια οικογένεια;

Ποιες είναι οι υποχρεώσεις μας στους άλλους και στον εαυτό μας;

Πηγές

Όλα τα παιδικά βιβλία που αναφέρονται στην οικογενειακή ζωή

Ταινίες της εκπαιδευτικής τηλεόρασης για την αγροτική ζωή, τη νησιώτικη ζωή

Κινούμενα σχέδια που παρουσιάζουν άλλου τύπου οικογένειες, π.χ. στρουμφάκια

Τυπωμένες εικόνες διαφορετικών οικογενειών

Περιοδικά που απευθύνονται στην οικογένεια για τα ομαδικά κολλάζ

Ηλεκτρονικές πηγές στο δίκτυο

Το άλμπουμ της οικογένειας: http://www.pbs.org/americanfamily/your_album.html

Αναζήτηση εικόνων στο <http://www.google.com>. Κάνετε κλικ στο κουτί Εικόνες και ζητάτε αναζήτηση για οικογένεια και περιοδικά για γονείς.

Υλικά για τις δραστηριότητες

Χαρτί του μέτρου και τα υλικά του εργαστηρίου (κόλλες, μπογιές, ψαλίδια, κά)
Φωτογραφίες των παιδιών και οικογενειών τους
Φωτογραφικά άλμπουμ
Φωτογραφική μηχανή
Πέτρες
Παραμύθια και ταινιούλες ή κινούμενα σχέδια όπου φαίνεται η οικογενειακή ζωή

Βήματα

1. Ζητάμε από τα παιδιά να ζωγραφίσουν την οικογένειά τους και στη συνέχεια να την παρουσιάσουν στην τάξη.
2. Περιγράφονται διαφορετικά είδη οικογενειών. Συζητάμε και ταυτοχρόνως διαμορφώνουμε έναν κατάλογο με τις ομοιότητες και τις διαφορές των οικογενειών, χρησιμοποιώντας επίσης τις αναφορές των παιδιών για τις δικές τους οικογένειες. Συζητούμε σχετικά με τα δικαιώματα των οικογενειών.
Λεξιλόγιο: ίδιοι, διαφορετικοί, δικαιώματα, οικογένειες
3. Συζητάμε και καταγράφουμε τις απαντήσεις στις παραπάνω ερωτήσεις διαμορφωτική αξιολόγησης.
4. Φτιάχνουμε ένα φύλλο περιγραφής των παραδόσεων της οικογένειας. Ζητάμε από τα παιδιά να πάρουν το φύλλο και να ζητήσουν από την οικογένειά τους να τα βοηθήσει να το συμπληρώσουν. Με αυτά τα φύλλα θα φτιάξουμε ένα βιβλίο οικογενειακών παραδόσεων.
5. Τραγουδάμε το τραγούδι για την οικογένεια σε ρυθμό που γνωρίζουν τα παιδιά και τα ενθαρρύνουμε να μιλήσουν για αυτά που τους αρέσει να κάνουν με την οικογένειά τους. Φτιάχνουμε και τραγουδάμε μια εκδοχή του τραγουδιού για κάθε παιδί με τις προτάσεις που έχει ανακοινώσει.

Το Τραγούδι της Οικογένειας

*Πες μου τι σου αρέσει να κάνεις, να κάνεις, να κάνεις
Πες μου τι σ' αρέσει να κάνεις, με την οικογένειά σου*

*Το Μίμη του αρέσει να σκουπίζει την αυλή, του σπιτιού την αυλή
Του Μίμη του αρέσει να σκουπίζει την αυλή με την οικογένειά του*

*Της Μαίρης της αρέσει να πηγαίνει στο κάμπινγκ, στο κάμπινγκ
Της Μαίρης της αρέσει να πηγαίνει στο κάμπινγκ με την οικογένειά της*

6. Την επόμενη μέρα, **ανακεφαλαιώνουμε** τους καταλόγους με τις ομοιότητες και διαφορές. **Δημιουργούμε έναν ορισμό** με όλη την τάξη και μια καρτέλα λέξεων για την οικογένεια. Τα παιδιά σε ομάδες των τεσσάρων κατασκευάζουν ένα κολλάζ με τον τίτλο «Οικογένεια είναι...» σε χαρτί του μέτρου, χρησιμοποιώντας φωτογραφίες της οικογένειάς τους, εικόνες από τα περιοδικά, το δίκτυο, τις εφημερίδες και γράφοντας τις λέξεις του λεξιλογίου. Κάθε ομάδα παρουσιάζει το έργο της στην τάξη.
7. **Φτιάχνουμε την πέτρινη οικογένεια.**
Κάθε παιδί προμηθεύεται μια πέτρα και περιγράφει τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες που έλαβε υπόψη του για να διαλέξει την τέλεια πέτρα για το παιχνίδι. Εναλλακτικά, ζητάμε από τα παιδιά να διαλέξουν μια πέτρα από τη συλλογή που έχουμε ετοιμάσει. Τα παιδιά ζωγραφίζουν, διακοσμούν με υλικά τις πέτρες τους και τους δίνουν ονόματα και ρόλους ως μέλη μιας οικογένειας. Οι οικογένειες μπορούν να επισκεφτούν η μία την άλλη. Αφήνουμε τα παιδιά να παίξουν με τις πέτρινες οικογένειές τους. Δημιουργούμε παραδόσεις για την κάθε οικογένεια. Τραβάμε φωτογραφίες που θα τις χρησιμοποιήσουμε για να γράψουν τα παιδιά ιστορίες με τις πέτρινες οικογένειές τους.

8. Συζήτηση

Πως νιώθεις για τους ανθρώπους που είναι διαφορετικοί από εσένα, όπως τα άτομα που ανήκουν στις πέτρινες οικογένειες; Πώς νομίζεις ότι ζουν οι διαφορετικοί άνθρωποι; Έχουν οικογένεια; Συγκρίνουμε τις απαντήσεις που δίνουν τα παιδιά με τις απαντήσεις που είχαν δώσει σε αντίστοιχες ερωτήσεις πριν τη δραστηριότητα της πέτρινης οικογένειας.

9. Συμπέρασμα

Ανακεφαλαιώνουμε τα δικαιώματα και όλες τις έννοιες που επεξεργαστήκαμε. Ζητάμε από τα παιδιά να επιλέξουν ένα δικαίωμα που θεωρούν ότι είναι το σημαντικότερο κατά τη γνώμη τους και να εξηγήσουν γιατί.

Συνεργασία με την οικογένεια

Σε αυτό το μάθημα η εξασφάλιση συνεργασίας με την οικογένεια είναι σημαντική. Ενημερώνουμε τους γονείς ότι θα αναπτύξουμε αυτή τη δραστηριότητα το επόμενο διάστημα στην τάξη. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, ενημερώνουμε με σημειώματα τους γονείς για τους στόχους και τα θέματα που επεξεργαστήκαμε και τους ζητούμε να τα συζητήσουν με τα παιδιά τους.

Ένας τρόπος με τον οποίο μπορούν οι γονείς να εμπλουτίσουν την εμπειρία του παιδιού είναι να συμβάλουν στη συμπλήρωση της φόρμας για τις παραδόσεις της οικογένειας. Επίσης, μπορούν να βοηθήσουν το παιδί να φτιάξει ένα άλμπουμ της οικογένειας. Όσοι θέλουν να φτιάξουν ένα πλήρες, αυθεντικό άλμπουμ της οικογένειας και έχουν σχετική άνεση με την αγγλική γλώσσα μπορούν να δουν τα τρία φροντιστηριακά παραδείγματα που προσφέρονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση:

http://www.pbs.org/americanfamily/your_album.html.

Ολοκλήρωση

Όλα τα υλικά που κατασκευάστηκαν μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε έκθεση του σχολείου με θέμα την οικογένεια.